

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem Martinem Kopou ve věci

žalobkyně: **M. R.**
X
zastoupena advokátkou JUDr. Bc. Marcelou Lafek
Národní 416/37, 110 00 Praha 1

proti
žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**
Křížová 25, 225 08 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutím žalované ze dne 9. 10. 2025, čj. X,

takto:

- I. Rozhodnutí žalované ze dne 9. 10. 2025, čj. X, se *ruší* a věc se *vrací* žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná *je povinna* zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení ve výši 10 140 Kč do 30 (třiceti) dnů ode dne právní moci tohoto rozsudku k rukám její advokátky JUDr. Bc. Marcely Lafek.

Odůvodnění:

I. Podstata věci

1. Žalovaná v námitkovém řízení zamítla žádost žalobkyně o přiznání invalidního důchodu. Podle posudku Institutu pro posuzování zdravotního stavu vyhotoveného pro námitkové řízení totiž nebyla invalidní. Soud zkoumal, zda tento závěr žalované obстоjí. A na základě

Shodu s prvopisem potvrzuje: R. L.

nového posudku komise Ministerstva práce a sociálních věcí zjistil, že nikoliv. Pokles pracovní schopnosti žalobkyně činil 50 %. To odpovídá II. stupni invalidity. Proto soud rozhodnutí žalované zrušil a vrátil jí věc k dalšímu řízení.

II. Rozhodnutí žalované a související skutkové okolnosti věci

2. Žalobkyně je cizinka. Utrpěla pracovní úraz, zranila se v důsledku střetu s vysokozdvihným vozíkem, který obsluhoval jiný zaměstnanec. Lékaři ji amputovali část dolní končetiny, podstoupila několik reoperací, hospitalizaci v důsledku šíření infekce. Žádala o přiznání invalidního důchodu, avšak žalovaná dne 17. 7. 2025 její žádost zamítla rozhodnutím čj. X („prvostupňové rozhodnutí“). Pracovní schopnost podle posudku lékaře Institutu posuzování zdravotního stavu poklesla v důsledku úrazu pouze o 15 % („první posudek“).
3. Žalobkyně proti tomuto rozhodnutí podala námitky dne 28. 7. 2025. Žalovaná podle ní nesprávně posoudila její zdravotní stav. Tvrdila, že po těžkém pracovní úrazu má trvalé následky. Uvedla amputaci prstů nohy, poruchu chůze, bolesti dolních končetin, fantomové bolesti, bolesti hlavy a nutnost chůze o francouzských holích. Její zdravotní stav jí znemožňuje dosavadní práci dělnice ve směnném provozu. Poukázala i na omezené pracovní uplatnění z důvodu jazykové bariéry. Tvrdila, že pokles pracovní schopnosti přesahuje 35 %.
4. Žalovaná v námitkovém řízení nechala vypracovat druhý posudek lékařem Institutu posuzování zdravotního stavu. Lékař vycházel ze zdravotnické dokumentace praktického lékaře, Fakultní nemocnice Brno a dalších zpráv. Nové posouzení provedl dne 29. 9. 2025. Posudkový lékař uznal, že žalobkyně má dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav. Za rozhodující označil těžké poranění levé dolní končetiny po úrazu a amputaci dvou prstů pravé nohy. Pokles pracovní schopnosti stanovil na 25 % („druhý posudek“).
5. Dne 9. 10. 2025 žalovaná námitky žalobkyně zamítla rozhodnutím čj. X („rozhodnutí žalované“). Uvedla, že základní míra poklesu činí 15 %. Dalších 10 procentních jí posudkový lékař připočetl s ohledem na dosažené vzdělání, zkušenosti a možnost dalšího pracovního uplatnění. Ani po tomto navýšení však pokles nedosáhl zákonné hranice 35 % pro invaliditu I. stupně. Nárok na invalidní důchod proto nevznikl.

III. Žaloba a vyjádření žalované

6. Žalobkyně především namítá nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí. Žaloba směřuje proti kvalitě posudkových závěrů a nedostatečnému odůvodnění. Žalovaná se nevypořádala s námitkami proti prvostupňovému rozhodnutí ani s výhradami proti posudku o invaliditě. Rozhodnutí neobsahuje jasné důvody, z nichž žalovaná vyšla. Žalovaná jí nedoručila nový posudek, z něhož při rozhodnutí vycházela. Neměla tak možnost se s ním seznámit ani se k němu vyjádřit před vydáním rozhodnutí o námitkách. Tím podle ní žalovaná porušila její procesní práva.
7. Žalobkyně napadá i samotné závěry posudku. Tvrdí, že posudek bez vysvětlení zařadil její zdravotní stav mezi lehká postižení dolní končetiny a bez řádných důvodů stanovil pokles pracovní schopnosti na 25 %. Chybí úvaha, proč žalovaná zvolila právě toto hodnocení a proč navýšila procentní míru právě o 10 bodů. Žalobkyně namítá, že posudky vůbec nehodnotí její skutečné pracovní možnosti. Před úrazem pracovala jako dělnice ve výrobě. Tato práce vyžadovala chůzi, stání a obsluhu strojů. Žalobkyně tvrdí, že bez opory není schopna takovou práci vykonávat. Posudky se tím podle ní nezabývaly. Žalobkyně dále uvádí, že žalovaná nezohlednila její postavení cizinky a jazykovou bariéru. Podle ní měla Shodu s prvopisem potvrzuje: R. L.

žalovaná hodnotit i reálnou možnost najít jiné zaměstnání v českém prostředí. Tuto otázku však rozhodnutí neřeší.

8. Žalobkyně nesouhlasí ani s použitou položkou vyhlášky. Žalovaná její stav posoudila jako lehké postižení končetiny. Žalobkyně tvrdí, že přišla o část nohy, a její stav proto odpovídá závažnějšímu postižení s vyšším procentním hodnocením.
9. **Žalovaná** uvádí, že zdravotní stav žalobkyně správně podřadila pod položku 13a oddílu B kapitoly XV přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity. Podle ní jde o odbornou medicínskou otázku, nikoli o subjektivní názor žadatelky. Samotný nesouhlas žalobkyně s posudkovým závěrem podle žalované nestačí.
10. K námitce nepřezkoumatelnosti žalovaná uvádí, že námitkový posudek sice formuloval závěry stručněji, ale stále dostatečně jasně. Vysvětlil, jaké zdravotní postižení žalobkyně převládá a jakou závažnost mu lze přičíst podle vyhlášky. Žalobkyně navíc nepředložila jiné lékařské zprávy, které by svědčily pro invaliditu.
11. Žalovaná vysvětluje rozdíl mezi prvním a námitkovým posudkem tím, že v námitkovém řízení použila § 3 odst. 2 vyhlášky o posuzování invalidity a zvýšila základní procentní míru o 10 procentních bodů. Samotný závěr o rozhodující příčině zdravotního stavu se podle ní nezměnil. K navýšení o 10 procentních bodů žalovaná uvádí, že šlo o maximální možné zvýšení. Zohlednila výraznější dopad zdravotního postižení na pracovní potenciál žalobkyně a přihlédla k její profesi. Námitku, že jde jen o opis vyhlášky, odmítá. Žalovaná nesouhlasí ani s námitkou, že měla hodnotit znalost českého jazyka. Podle ní jde o hledisko posudkově nerelevantní, které právní úprava nezná.
12. Pro případ úspěchu žalobkyně v tomto řízení žalovaná zpochybňuje plný nárok na náhradu nákladů řízení, protože její právní zástupkyně ji zastupovala už ve správním řízení.

IV. Zadání třetího posudku, jeho obsah a zjištění z něj plynoucí

13. Soud požádal posudkovou komisi o nové posouzení zdravotního stavu (§ 4 odst. 2 zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení). Posudková komise Ministerstva práce a sociálních věcí („komise“) svůj posudek vyhotovila dne 18. 3. 2026 („třetí posudek“).
14. Z posudkového hodnocení třetího posudku vyplývá, že zdravotní stav žalobkyně je následkem mimořádně závažného pracovního úrazu ze dne 7. 5. 2021, při němž obě její dolní končetiny přejel vysokozdvizný vozík. Na levé dolní končetině došlo k devastujícímu poranění se semiamputací v úrovni hlezenního kloubu, frakturám obou kostí bérce a k rozsáhlé ztrátě svalstva i podkoží. Léčba byla dlouhodobá, opakovaně operační a komplikovaná infekcemi, píštělemi a defekty měkkých tkání, vyžadujícími nekrektomie, plastické výkony a transplantace kožních štěpů. Zdravotní dokumentace doložená ve spise podle posudkové komise svědčí o tom, že se nejednalo o běžné poranění dolní končetiny, nýbrž o stav s trvalými, nevratnými následky, jehož funkční dopady jsou mimořádně závažné a dlouhodobě stabilizované.
15. Posudková komise dále podrobně popsala aktuální funkční stav žalobkyně, a to nejen na základě studia zdravotnické dokumentace, ale i na základě jejího osobního vyšetření při jednání komise, včetně vyšetření lékařem s odborností v ortopedii. Byla zjištěna praktická afunkčnost levé dolní končetiny, její nezatížitelnost, téměř úplná ztuhlost hlezenního kloubu v nepříznivém postavení a výrazné svalové defekty lýtky s trvalými otoky. Přítomny jsou rovněž významné poruchy cití od kolene distálně a opakující se defekty na plantární

Shodu s prvopisem potvrzuje: R. L.

ploše nohy. Chůze je možná pouze s oporou dvou francouzských holí a je významně omezená co do rozsahu i stability. Pravá dolní končetina je postižena méně, avšak i zde je zachycen trvalý následek v podobě amputace druhého a třetího prstu. Komise rovněž konstatovala, že i práce vsedě je možná pouze krátkodobě, neboť delší sezení vyvolává výrazné otoky.

16. Za podstatné považuje soud hodnocení posudkové komise, podle něhož první posudek vydaný v této věci nemohl obstát. Tento posudek totiž shledal, že nedošlo k významné změně od dřívějšího posouzení z roku 2023, které hodnotili zdravotní stav žalobkyně podle položky 13a přílohy vyhlášky o posuzování invalidity s mírou poklesu pracovní schopnosti pouze 15 %. Posudková komise výslovně uvedla, že takové hodnocení považuje za chybné, neboť vycházelo z nesprávného skutkového předpokladu, že se jedná pouze o poranění měkkých tkání bez fraktur, srovnatelné se stavem po zhojené zlomenině bérce bez závažnějších následků. Tento závěr je v přímém rozporu s obsahem zdravotnické dokumentace, která jednoznačně dokládá fraktury obou kostí bérce, rozsáhlé devastující poranění, opakované operační zákroky a dlouhodobé komplikace.
17. Neobstál ani druhý posudek pořízený v námitkovém řízení. Ačkoli tento posudek formálně zvýšil míru poklesu pracovní schopnosti, tak posudková komise shledala, že trpí obdobnými vadami jako první posudek. Zejména se v něm neobjevuje zhodnocení fraktur obou kostí bérce, praktické ztuhlosti hlezenního kloubu v nepříznivém postavení, přítomné artrózy, osteoporotických změn ani trvalých otoků a nezátížitelnosti končetiny. Komise rovněž poukázala na skutečnost, že žalobkyně nebyla v tomto řízení osobně přizvána k jednání, přestože dlouhodobě uváděla neschopnost chůze a stání bez opory.
18. Na základě komplexního přezkoumání zdravotního stavu a vlastního vyšetření dospěla posudková komise k závěru, že k datu vydání napadeného rozhodnutí trpěla žalobkyně dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem, jehož rozhodující příčinou bylo těžké funkční postižení levé dolní končetiny po devastujícím úrazu. Tento stav podřadila pod kapitolu XV, oddíl B, položku 13c přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity s mírou poklesu pracovní schopnosti ve výši 50 %. Jednalo se proto o invaliditu II. stupně vzniklou následkem pracovního úrazu ze dne 7. 5. 2021.

V. Posouzení věci

19. Žaloba je důvodná.
20. Právní úpravu posuzování invalidity a podmínek nároku na invalidní důchod obsahuje § 39 zákona o důchodovém pojištění. Upravuje tři stupně invalidity. Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu I. stupně. Pokud se jedná o pokles pracovní schopnosti nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu II. stupně. A konečně v případě poklesu nejméně o 70 % se jedná o invaliditu III. stupně.
21. Správní rozhodnutí o nároku na invalidní důchod závisí především na *odborném lékařském posouzení*. Zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění posuzuje posudková komise, pokud se napadené rozhodnutí zakládá na posudku okresní správy sociálního zabezpečení. *Při přezkumu takového rozhodnutí neposuzuje soud věcnou správnost posudku, neboť k tomu nemá potřebné odborné znalosti*. Posudek posudkové komise soud hodnotí jako každý jiný důkaz podle běžných zásad dokazování v soudním řízení správním (§ 77 odst. 2 soudního řádu Shodu s prvopisem potvrzuje: R. L.

správního). S ohledem na jeho mimořádný význam *bývá tento posudek rozhodujícím důkazem, pokud z hlediska své celistvosti a přesvědčivosti nevzbuzuje žádných pochyb*, a nejsou-li tu ani žádné jiné skutečnosti nebo důkazy, které by správnost posudku mohly zpochybňovat.

22. Požadavek úplnosti a přesvědčivosti kladený na tyto posudky spočívá v tom, aby se posudková komise vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi. Především s těmi, které posuzovaný namítá. Kromě toho musí posudková komise své posudkové závěry náležitě odůvodnit. Jelikož žalovaná rozhoduje o nároku na invalidní důchod ve dvouinstančním řízení, podléhá zejména její rozhodnutí v námitkovém řízení požadavkům na jasnost, srozumitelnost a úplnost odůvodnění (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 9. 2011, čj. 6 Ads 99/2011-43). Jsou-li v posudkových hodnoceních zdravotního stavu rozpory, může je krajský soud v rámci zjišťování skutkového stavu řešit i porovnáním tzv. srovnávacího posudku posudkové komise (viz k tomu rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 5. 2013, čj. 6 Ads 12/2013-22).
23. Soud vyhodnotil zjištěný skutkový stav na základě třetího posudku. Má všechny formální náležitosti podle § 7 vyhlášky o posuzování invalidity. Ohledně úplnosti předloženého posudku soud uvádí, že posudková komise vycházela ze všech dostupných lékařských zpráv, vypořádala se s předchozími posudky a hodnotila všechna relevantní zdravotní postižení žalobkyně, která se i účastnila jednání. I z toho důvodu jsou její závěry velmi přesvědčivé. Soud nemá pochybnosti o tomto nejaktuálnějším posouzení zdravotního stavu žalobkyně.
24. Soud proto vycházel ze třetího posudku jako ze stěžejního důkazu v otázce invalidity žalobkyně, resp. jejího stupně. *Z posudku vyplynulo, že pracovní schopnost žalobkyně již v době rozhodnutí žalované poklesla o 50 %*. Pokles její pracovní schopnosti tedy odpovídal invaliditě II. stupně [viz § 39 odst. 2 písm. b) zákona o důchodovém pojištění]. Rozhodnutí žalované tedy stojí na nesprávně zjištěném skutkovém stavu.
25. Za tohoto stavu považoval soud za nadbytečné samostatně se zabývat dalšími žalobními námitkami. Již uvedený posudkový závěr je totiž sám o sobě způsobilý vést ke zrušení napadeného rozhodnutí, protože rozhodujícím způsobem vyvrací podklad, na němž žalovaná založila závěr o nesplnění podmínek pro přiznání invalidního důchodu.

VI. Závěr a náklady řízení

26. Žalovaná dostatečně a řádně nezjistila skutkový stav. Soud proto výrokem I. tohoto rozsudku obě rozhodnutí žalované zrušil a věc jí vrátil k dalšímu řízení. Žalovaná v něm zahrne třetí posudek mezi podklady pro nové rozhodnutí (§ 78 odst. 6 soudního řádu správního).
27. Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z § 60 odst. 1 soudního řádu správního. Žalobkyně měla ve věci úspěch, proto jí vzniklo právo na náhradu nákladů řízení vůči žalované. Výrokem II. tohoto rozsudku soud uložil žalované povinnost zaplatit žalobkyni do třiceti dnů od právní moci rozsudku náhradu nákladů řízení o žalobě v celkové výši 10 140 Kč k rukám její zástupkyně. Tato částka se skládá z odměny ve výši 9 240 Kč za dva úkony právní služby právní zástupkyně žalobkyně, které spočívají v přípravě a převzetí věci [§ 11 odst. 1 písm. a) advokátního tarifu] a podání žaloby [§ 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu]. K částce 9 240 Kč třeba dále připočíst paušální náhrady hotových výdajů za dva úkony právní služby po 450 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). Zástupkyně žalobkyně nedoložila, že by

byla plátcem DPH. Částku 10 140 Kč tedy žalovaná uhradí k rukám zástupkyně žalobkyně JUDr. Bc. Marcely Lafek do 30 dnů ode dne právní moci tohoto rozsudku.

28. Žalovaná vznesla ve vyjádření k žalobě námitku proti přiznání náhrady nákladů řízení za úkon právní služby spočívající v převzetí a přípravě zastoupení [§ 11 odst. 1 písm. a) advokátního tarifu], přičemž odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 4. 2017, čj. 1 Azs 334/2016-34, konkrétně na jeho bod 28. Podle názoru žalované by v projednávané věci neměl být tento úkon advokátce žalobkyně přiznán, neboť žalobkyni zastupovala již v předchozím správním řízení. S touto argumentací se však soud nemůže ztotožnit. Takový výklad by podle soudu odporoval právu na právní pomoc podle čl. 37 Listiny základních práv a svobod, protože by mohl mít odrazující účinek na poskytování právní pomoci v řízení před soudem po proběhlém správním řízení, které ale po praktické stránce samozřejmě dává velký smysl. Proč je každopádně i v takovém případě namíste přiznat úkon přípravy a převzetí věci dobře vysvětluje rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 3. 2011, čj. 1 As 21/2011-52, bod 21 (viz také rozsudek ze dne 28. 5. 2021, čj. 6 As 272/2020-36, bod 34, aj.). Názor vyslovený v rozsudku, na nějž odkazuje žalovaná, ovšem žádnou judikaturu necituje a nevypořádává se s jinými v ní uvedenými názory. Soud proto postupoval podle výkladu, podle nějž je i v tomto případě třeba úkon převzetí a přípravy věci advokátce žalobkyně přiznat.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení podat kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí stěžovatele zastupovat advokát. To neplatí, pokud má stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které se vyžaduje pro výkon advokacie.

Brno, 28. dubna 2026

Martin Kopa v.r.
samosoudce